

Československé právní dny 2013

Zdeněk Koudelka *

Rodinu konferencí podzimních Dnů práva v Brně, zimních Dnů práva Visegradu v Kroměříži a jarních Olomouckých právnických dnů od roku 2011 doplňují Československé právní dny, které organizuje slovenská Justiční akademie Pezinok a moravská Právnícká fakulta Masarykovy univerzity Brno. Třetí ročník se konal 29. – 30. 5. 2013 v Omšeni u Trenčianských Teplic, kde je detašované pracoviště slovenské Justiční akademie. Význam konference, kterou zahájil ředitel slovenské Justiční akademie Peter Hulla, dokresluje účast děkanky Právnícké fakulty Masarykovy univerzity Naděždy Rozehnalové, místopředsedkyně Národní rady Slovenské republiky Jany Laššákové, místopředsedy slovenského Ústavního soudu Milana Ľalíka, zastupujícího generálního prokurátora Ladislava Tichého a státní tajemnice Ministerstva spravedlnosti Moniky Jankovské. Tématem konference byla **Reforma soukromého práva**. Konference se dělila do tří bloků:

1. **Občanský zákoník**, kde vystoupili Anton Dulák z Komenského univerzity v Bratislavě (Rekodifikace soukromého práva na Slovensku – stav a cíle), Peter Vojčák z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích (Ochrana osobnosti a duševní vlastnictví v novém občanském zákoníku), Monika Jurčová z Trnavské univerzity (Dílní otázky kodifikace občanského práva na Slovensku) a Markéta Selucká (Ochrana spotřebitele v novém občanském zákoníku), Josef Kotásek (Typové a inominátní cenné papíry v novém občanském zákoníku) a Kateřina Ronovská (Rakouská soukromá nadace) z Masarykovy univerzity v Brně.
2. **Právo obchodních společností**, kde vystoupili Kristián Csach z Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košicích (Východiska úpravy obchodních společností a družstev v kodifikaci soukromého práva), Stanislava Černá z Univerzity Karlovy v Praze (Nominování členů kapitálových společností), advokát Robert Pelikán z Prahy (Skupiny společností v novém občanském právu) a Mária Patakyová z Komenského univerzity v Bratislavě (Návrhy de lege ferenda v právu obchodních společností).
3. **Občanské právo procesní**, kde vystoupili Marek Števec a Dominika Malá z Ministerstva spravedlnosti v Bratislavě (Stav kodifikace civilního práva procesního na Slovensku), Jana Bajánková z Nejvyššího soudu v Bratislavě (Reforma oprav-

ných prostředků), Petr Lavický z Masarykovy univerzity v Brně (Procesněprávní pravidla v občanském zákoníku), předseda Občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu v Brně František Ištváněk (Jednotné rozhodování po zásadních změnách soukromého práva) a místopředseda Ústavního soudu v Košicích Milan Ľalík (Právo na spravedlivé soudní rozhodnutí v přiměřené době).

Nelze rozebírat jednotlivé příspěvky, nicméně již první Antona Duláka, který je předsedou Rekodifikační komise pro soukromé právo Ministerstva spravedlnosti na Slovensku, poukázal na rozdílnost pohledu na nové kodexy. Jedni praktici i teoretici tvrdí, že jsou nutné pro modernizaci práva. Jiní praktici i teoretici tvrdí, že modernizace práva byla dosažena velkými novelami a novým obchodním zákoníkem z roku 1991 a přížpůsobením právu Evropské unie před vstupem do Evropské unie roku 2004, přičemž stávající platné právo má výhodu delší aplikace a tedy i existenci velkého množství judikátů. Tento spor je na odborné platformě nekonečný a řešení je otázkou politického rozhodnutí vlády. Nicméně zásadní rozdíl mezi slovenskou zkušeností a praxí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku je to, zda hmotněprávní kodifikaci doprovází kodifikace procesní či ne. V Čechách, na Moravě a ve Slezsku byly přijaty nový trestní zákoník i občanský zákoník, ale bez současného přijetí nových soudních řádů. Na Slovensku byl přístup v případě trestního práva jiný. Jaká bude skutečnost v rámci občanského práva, ukáže budoucnost. Hmotněprávní změna nemusí doprovázet automaticky změna procesní. Ovšem občan jako adresát právních norem dnes většinou nevidí problém v aplikaci hmotného práva, ale v dlouhodobosti a složitosti soudního řízení, které může změnit jen změna procesních předpisů, ne změna hmotněprávní. Nedávná kodifikace trestního hmotného práva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku nedokázala nic učinit s velmi dlouhými trestními stíháními, které se vedou někdy i více než 10 či dokonce 15 let z viny státu, neboť dochází k opakovanému pink-ponku mezi soudem a státním zastupitelstvím či soudy navzájem, což v plné nahotě odhalila amnestie prezidenta Václava Klause č. 1/2013 Sb.¹

Výhodou konference bylo zastoupení praxe, především díky soudcům z nejvyšších soudů. Řada příspěvků a následná diskuze tak byla o praktických problémech. Tím se konference stala velmi živou a podrobně se de-

* Doc. JUDr. Zdeněk Koudelka, Ph.D., Katedra ústavního práva a politologie Právnícké fakulty Masarykovy univerzity, Brno.

¹ ZDENĚK KOUDELKA: Amnestie. *Trestní právo* 3/2013, ISSN 1211-2860, s. 14–17.

batovalo nad některými otázkami. Přičemž zkušenosti ze slovenského právního řádu jsou přímo využitelné na území Čech, Moravy a Slezska a naopak. Název konference byl skutečně vypovídající, neboť účastníci se často osobně znali ještě z dob československého státu a plně se využila neexistence jazykové bariéry i v osobních neformálních diskusích. Konference je příspěvkem

nejen k rozvíjení právní vědy a praxe, ale i k udržení nadstandartních vztahů mezi Slovenskem a Moravou, Slezskem i Čechami. Justiční akademie Pezinok se postarala i o výbornou společenskou část konference spojenou s ochutnávkou malokarpatských vín z Hlohovce. Přednesené příspěvky bude Justiční akademie v Pezinoku publikovat ve zvláštním sborníku.